

§ 6 Kirkollisten toimitusten oppaassa olevan ohjeistuksen tarkentaminen koskien vainajan tuhkauksen jälkeen tapahtuvaa hautaan siunaamista

Diaarinumero DKIR/426/08.00.01/2017

Esittelijä piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala

Piispa Seppo Häkkinen teki 4.4.2017 piispainkokoukselle kirkkojärjestyksen 21 luvun 2 §:n nojalla aloitteen, että piispainkokous tarkentaa Kirkollisten toimitusten oppaassa olevaa ohjeistusta vainajan tuhkauksen jälkeen tapahtuvasta hautaan siunaamisesta.

Kristillisen perinteen mukaan vainaja siunataan hautaan ennen mahdollista tuhkausta. Hauta on lepopaikka ennen ylösnousemusta ja elämän lopullista täyttymystä. Esikuvana on Jeesuksen hautaaminen ja kuolleista nouseminen. Aloitteen mukaan tästä hautaamisen traditiosta on syytä pitää kiinni.

Tuhkaukset ovat lisääntyneet voimakkaasti viime vuosikymmeninä eteenkin kaupungeissa. Suomen hautaustoiminnan keskusliiton tilaston perusteella vuosi 2016 oli ensimmäinen, jolloin yli puolet vainajista tuhkattiin. Arkkuhautausten vähentymiseen on monta syytä, kuten asenteiden muuttuminen myönteisemmäksi tuhkausta kohtaan. Kehityksen seurauksena omaiset toivovat enenevässä määrin vainajan hautaan siunaamista vasta tuhkauksen jälkeen. He perustelevat pyyntöä erityisesti kustannussyillä sekä käytännön järjestelyillä kuljetusmatkojen pidentyneitä.

Piispainkokous on hyväksynyt istunnossaan 13.-14.9.2005 Kirkollisten toimitusten oppaan, jossa todetaan: ”Hautaan siunaaminen tapahtuu ennen tuhkausta. Jos painavat syyt puoltavat päinvastaista menettelyä, ei siihen ole estettä.” (Sinä olet kanssani. Kirkollisten toimitusten opas. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2006, 86). Ohjeessa jää epäselväksi, mitä tarkoitetaan ”painavilla syillä”.

Piispainkokous on käynyt aloitteesta keskustelun 29.5.2017 ja pitänyt aiheellisena täydentää Kirkollisten toimitusten oppaassa annettua ohjeistusta. Piispainkokous katsoi, että tarkennuksen on syytä olla lyhyt ja sisältää kaksi seuraavaa seikkaa. Ensiksikin painavat syyt liittyvät maantieteellisestä etäisyydestä johtuvaan vainajan kohtuuttoman pitkään kuljetusmatkaan. Tämä voi koskea niin kotimaassa kuin ulkomailla menehtynyttä vainajaa. Kotimaassa vainajaa voidaan joutua kuljettamaan pitkiä matkoja esimerkiksi sen vuoksi, että ruumiinavauksia tehdään yhä harvemmillä paikkakunnilla. Joissakin tapauksissa voi muodostua edestakaisia pitkiä matkoja, kun vainaja kuljetetaan ensin ruumiinavaukseen, sitten hautaan siunaamiseen ja lopulta tuhkattavaksi. Ulkomailla kuolleet tuodaan jo nyt hyvin usein tuhkattuina Suomeen. Toiseksi painavana syynä ovat terveyshaittojen ehkäiseminen, kuten esimerkiksi silloin, kun kyseessä on onnettomuudessa pahoin vaurioitunut tai pitkään kuolleena ollut vainaja.

Lisätiedot: piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala,
puh. 050 380 3270

Päätösehdotus

1. Hyväksytään tarkennus Kirkollisten toimitusten oppaan ohjeeseen tuhkauksen jälkeen tapahtuvasta hautaan siunaamisesta seuraavasti:

Painavia syitä ennen siunausta tapahtuvalle tuhkaukselle voivat olla:

- a. maantieteellisen etäisyyden aiheuttama kohtuuton kuljetusmatka ja
- b. terveydelliset syyt sekä
- c. muut painavat tapauskohtaiset syyt.

2. Annetaan pöytäkirjan 1 mukainen tarkennus ennen siunausta tapahtuvasta tuhkauksesta.

Toimenpiteet

Ote tuomiokapitulit ja kirkkohallitus.